

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Coârul (Buteți), Coârul (Lușa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Însotire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ily-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 80.—, pe 1/2 an K 40.—

Director și redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 40 fileri.

Sumarul:

Imprudență ori răutate? — Problema valutară. — *Cronică:* «Banca Națională a României» în Ardeal. Liquidarea capitalului inamic din Banca Gen. Română. R. M. S. în Ardeal. Rubla și Leul. Producțiunea vinului în vechiul regat. Producțiunea de petrol brut. Cât plătește moneda de aur și argint. Necrolog. — *Convocări.*

Imprudență ori răutate?

După ultimele știri sosite din capitală criza ministerială este rezolvată. Majestatea Sa a încredințat cu formarea noului cabinet pe ministrul fără portfoliu și reprezentantul României la conferința de pace, pe Dr. Alexandru Vaida-Voevod. Noul guvern s'a format și în fața modificărilor esențiale ale tratatului admise de Consiliul suprem, s'a semnat pacea.

Au fost de sigur motive ponderoase, cari au determinat semnarea repentină a tratatului de pace, după ce luni de zile semnarea a fost tot amânată și lucrurile ajunseseră aproape la ruperea relațiilor diplomatice cu Aliații.

Semnarea tratatului de pace cu Austria a fost un act de prudență, ce va afla aprobarea întregii țări, dornică a vedea în fine reîntoarcerea stărilor normale. După 6 ani de războiu este timpul suprem să se înceapă în liniște opera de refacere a țării atât de necesară pe toate terenele.

Dificultățile refacerii vor fi, fără îndoială, mari și multe, căci țara trebuie refăcută din fundament și aceasta între împrejurări extrem de grele. Prin muncă stăruitoare și cruțare rațională însă, de care trebuie să fie călăuzit în acțiunile sale din viitor, atât statul, cât și individul, vor fi învinse toate dificultățile ori cât de grele ar fi ele. De speranța aceasta trebuie să fie animați toți cei chemați — și chemați suntem cu toții — a conlucra la delăturarea dificultăților interne și la ridicarea prestigiului și creditului extern al țării. De aceea nu înțelegem ce rost are și ale cui interese se servesc când unele organe de publicitate din capitală, pretinse serioase, zugrăvesc în colorile cele mai negre posibile situația țării. Se face oare un serviciu patriei când strigăm în lumea largă că «bate vântul în tezaurul public», că la noi domnește «o completă desorientare», că «situația noastră agricolă este dezastruoasă» și că ne apropiem de dezastru financiar? Sau ce alta se face, decât se nutresc speranțele și tendințele dușmanilor noștri, de eri, de azi și de mâine, când la constatările de sus se mai adaugă că «situația noastră teritorială nu este mai bună», că «nici un kilometru de pământ al nostru nu-i garantat» și că n'are cine ne garantează granițele?

Constatări publice, de felul celor de mai sus, între împrejurările, prin cari a trecut țara

în ultimele două trei săptămâni și între preocupările din același timp ale factorilor conducători ai țării, denotă cel puțin imprudență dacă nu răutate, față de cari trebuie să ajungă chiar cei mai convinși adepți ai libertății presei la concluziunea că pentru o anumită presă totuși își are și censura rostul ei.

Problema valutară.

(Urmare).

14. Valute arbitrare.

Toate valutele din ziua de azi sunt de natură curat arbitrară și anume atât valuta de aur, sau argint (mai înainte valuta dublă) cât și valuta de hârtie.

Pentru înțelegerea și lămurirea precisă a acestei afirmațiuni fie-ne permis să ne depărtăm pe un moment de realitate, admitând o stare de lucruri foarte ușor posibilă, deși azi neexistentă. Să admitem, că d. e. în Germania s'ar găsi, după încheierea păcii o mină formidabilă de aramă, din care s'ar putea aprovionă lumea întreagă. Guvernul german ar căuta, să zicem, să împedecă specula cu arama.¹ Pentru ajungerea acestui scop ar fi a se lua simplu următoarele dispozițiuni: Banca imperială germană cumpără și vinde în toată bună vremea ori-și-cui aramă cu prețul de, să zicem, 2 M. la klgr. Poate avea arama în Germania — din acest moment — un alt preț, decât 2 M. la kgr.? Nu! Căci, vrând să-și vândă cineva mai scump arama, ce ar avea-o, nu și-ar găsi de sigur cumpărător, câtă vreme acesta ar afla aramă mai ieftină la banca imperială. Iar oferind cineva cu preț mai redus, decât 2 M. la klgr. arama, aceasta la moment ar fi cumpărată și apoi vândută cu câștig aceleiași bănci. Or, afacerea aceasta ar face-o mai degrabă însuși oferentul.

De aici vedem prin urmare, că dacă statul dispune de cantități suficiente dintr'un articlu oare-care, el este în stare să țină prețul articolului respectiv, la aceeași înălțime, adecă stabil — și anume prin faptul, că statul poate cumpără și vinde oricând și oricui din marfa respectivă cu același preț.

Acel material (produs, marfă) care se vinde și se cumpără din partea statului cu un preț fix, designază *valuta*.²

¹ Din anumite motive, cari însă aici nu ne interesează, statul ar trebui să cumpere întreg terenul acela. Pentru exemplul nostru ajunge, dacă statul cumpără și numai arama.

² Astfel s'a introdus d. e. în Argentina la a. 1899 valuta de aur, fără a cumpără statul un singur gram de aur. Guvernul a înființat simplu așa numita «Cassă de conversiune», pe care a obligat-o să cumpere și să vândă aur cu preț fix contra note de bani argentiniei. De atunci se bucură Argentina de favorul unui curs fix de devize pe toate piețele străine cu valută de aur, dar natural, gustă și toate mizeriile împreunate cu valuta de aur.

Germania a avut dela 1873 și până la războiul mondial *valută de aur*. Banca imperială germană era obligată să dea pentru fiecare bancnotă, ce i se prezentă, o anumită cantitate (greutate) de aur; cu alte cuvinte *ea vindea aur cu un preț fix*. Monetăriile statului german erau obligate să primească și să bată monetă din orice cantitate de aur ce li se oferea, iar contra aceluși aur, să predea oferentului o sumă corăspunzătoare în monete de aur,¹ cu alte cuvinte statul cumpără aur cu preț fix. Aceasta se chiamă «*batere de bani liberă*».

Admițând, că povestea inventată, cu minele de aramă s'ar realiza, în acest caz Germania ar avea valuta de aramă, în loc de valuta de aur.² Ce urmări ar avea o asemenea valută de aramă? Aceasta ar depinde de împrejurarea, în ce cantitate s'ar cere arama germană în străinătate. După încheierea păcii desigur cererea aceasta ar fi mare. Ar eși foarte multă aramă din Germania și în schimb s'ar importa mărfuri de valoare și materiale brute în mare cantitate; arama ar deveni un izvor de bogăție pentru Germania, chiar abstrăgând de condițiile extraordinar de favorabile, ce s'ar putea pune în legătură, cu exportul de așa de însemnate cantități de aramă.

Saturată fiind odată străinătatea de aramă, exportul acesteia din Germania, natural, s'ar reduce. Intre împrejurările de azi ar trebui să admitem în cazul acesta, că prețul aramii în lăuntrul Germaniei ar scădea. După ce însă Banca imperială germană ar fi obligată să cumpere oricând aramă cu preț fix, minele de aramă ar lucra mai departe neinfluențate și banca ar vinde mai departe tone după tone de aramă.

Prin aceasta banca de emisiune germană ar fi silită să emită tot mai multe bilete de bancă și acestea a le da în circulațiune pentru cumpărare de aramă. Aceste bilete de bancă ar fi «acoperite» prin ștocul de aramă aflător în pivnițele băncii și anume cu 100%. Astfel s'ar înmulți banii din circulație și s'ar urcă prețurile. Și cu cât mai multă aramă s'ar adună la bancă, cu atât mai multe bilete ar veni în circulațiune, cari la rândul lor ar avea de urmare urcarea generală a prețurilor.

Admițând mai departe, că statele celelalte ar fi destul de neprecugetate, ca să introducă în timpul acesta și ele valuta de aramă, ar începe din nou exportul de aramă din Germania și în curând pivnițele băncilor de emisiune străine ar fi și ele tixite de aramă, iar urmarea ar fi și aici înmulțirea crescândă a banilor din circulațiune și prin aceasta s'ar observă și în toate aceste state urcarea crescândă a prețurilor generale.

¹ Sau să plătească oferentului de aur, suma corăspunzătoare în bancnote imperiale germane, dacă respectivul s'ar fi declarat învoit cu aceasta, ceea ce de regulă era și cazul.

² În acest caz — se înțelege — nu ar fi necesar să fie în circulație monete de aramă, tocmai așa cum în Argentina, deși există deja din 1899 valuta de aur, până de curând nu erau în circulație monete de aur, ci numai bani de hârtie.

Pe cât de fantastică apare această poveste, pe atât este ea de aproape de realitate. Să înlocuim numai arama cu aurul și în loc de Germania să ne cugetăm la Anglia și America.

Anglia și America sunt producătorii cei mari de aur. Valuta de aur a introdus-o mai întâi Anglia. Dacă ar fi rămas ea singură cu valuta de aur, ar fi ajuns această țară, prin producțiunea crescândă de aur, în curând saturată cu aur, și prețurile în Anglia ar fi crescut în continuu, pe când devizele engleze ar fi căzut fără întrerupere. Alte state încă ar fi inundat Anglia cu aur în schimbul mărfurilor engleze contra aur.

Banca de emisiune engleză ar fi fost necesită să cumpere tot mai mult aur și în schimb să emită tot mai multe bilete, prin ceea ce s'ar fi provocat amintita urcare generală de preturi în întreg imperiul britanic. Reducerea continuă, cauzată prin aceasta la valuta engleză, ar fi avut probabil ca urmare abandonarea valutei de aur în Anglia. Lucrurile însă nu s'au întâmplat astfel: Anglia a aflat admiratori cari o individuau pentru aurul ei și sprijinitorii ei internaționali i-au făcut admirabile servicii. Un stat după celalalt, mai mult din admirație, au imitat pe englezi și au trecut la valuta de aur. Anglia a devenit liferantul de aur al altor state cu valuta de aur aducând în țară în schimb, mărfuri prețioase din străinătate. Acestea primiau în schimb aur mort, pe care-l tezauriau la băncile proprii de emisiune și în proporția aceasta emiteau bilete de bancă. Înmulțirea acestora a avut și în acele state ca urmare urcarea generală a prețurilor. Această urcare era cu atât mai însemnată, cu cât așa numitele «legi de acoperire» permiteau băncilor de emisiune emiterea unui cvant proporțional mai mare de bilete.¹

Sunt interesante în privința aceasta exemplele din Franța și Belgia, cari state înainte de 1783 aveau valuta dublă, adică în ambele țări statul cumpără atât aurul cât și argintul cu prețuri fixe și anume aurul de 15 ori mai scump, decât argintul. Din cauza aceasta prețul între aur și argint nu oscila nici în celelalte state prea simțitor față cu proporția de 1:15, deși acelea nu aveau valută dublă. Căci, ajungând d. e. în Germania prețul aurului să treacă peste 1:15 față cu acela al argintului, toți importorii ar fi căutat să-și procure în Franța și Belgia aur în preț de 1:15 contra argintului și astfel și-ar fi procurat cu prețul de mai înainte aur pentru plățile ce ar fi avut de făcut, să zicem, în Anglia.

De aici urmează că, pe cât timp Franța și Belgia aveau valută dublă, nici în Germania nu prea putea oscila într'un mod mai simțitor, prețul aurului exprimat în argint (Taleri). Și din acest prea evident fapt s'a tras la 1873 concluzia absolut falsă, că aurul

¹ Banca de emisiune germană are sistemul de acoperire de o terțiabilitate, adică pentru fiecare monedă de aur de 20 Mărci poate emite 60 Mărci în bilete de bancă.

ar fi cea mai «stabilă valoare» și este deci mai acomodată ca «metal de valută». Aceasta greșită apreciere s'a și răsbunat dureros. Cu introducerea valutei de aur în Germania s'a început o epocă de stagnare generală de o durată lungă și păgubitoare, cum rar s'a mai văzut. Și aceasta trebuia să urmeze. Să vedem anume de ce? Din an. 1871 Germania eră saturată cu aur prin încurgerea miliardelor franceze¹ Prin aceasta trebuia să se urce inomis prețurile și economia națională luă în Germania un avânt extraordinar (periodă de fondări). Prețurile urcate în interiorul Germaniei înlesniră însă importatorilor procurarea de mărfuri relativ eftine în străinătate contra aurului abundent în țară. Aurul începu a se scurge peste granița germană și prin aceasta împuținându-se banii din circulație în Germania, se ajunse fără voie la o cădere generală a prețurilor cu urmări dintre cele mai grele, bancroturi de bănci etc.

Și în acelaș timp fu introdusă în Germania valuta de aur. Banii de argint nu mai aveau trecerea de mai înainte, căci acum nu mai putea fi silit nimeni să primească ca plată peste o anumită sumă în argint.

(Va urma).

CRONICĂ.

„Banca Națională a României“ în Ardeal. Mai multe ziare au adus zilele trecute știrea, că «Banca Națională a României», în conțelegere cu Resortul finanțelor C. D. R. din Cluj a hotărât să pună în funcțiune, la 1 Ianuarie 1920, în ținuturile alipite vechiului regat mai multe sucursale și anume: la Cluj, Sibiu, Brașov, Arad și Oradea-mare.

Știrea în forma publicată, după informațiile, ce le avem, nu este exactă. «Banca Națională a României» se va etabla la noi, cu sucursalele ei, abia după unificarea valutei, ceea ce va, urmă probabil peste câteva luni.

Deschiderii sucursalelor trebuie să-i premeargă în mod firesc acuirarea localurilor necesare și eventual angajarea personalului trebuincios, din care o parte, probabil, va fi recrutat din elemente dela noi, cunoscătoare a oamenilor și împrejurărilor.

Deoarece un fost împieगत inferior, de valoare dubie, a unei bănci dela noi, îndrăznește a se geră în mai multe părți ca încredințat al «Băncii Naționale» pentru angajarea viitor lor funcționari ai acestei bănci, ținem a constată că dela «Banca Națională a României» o astfel de delegație nu s'a dat și că aici se face abuz condamabil de numele «Băncii Naționale».

¹ Și aceasta la sfatul unui jidan *Bleichröder*, care era în vremea aceea financiarul lui Bismarck. Că *Bleichröder* a calculat mai înainte urmările acestor miliarde și și-a întocmit afacerile sale de bancă, în consecință, acest lucru apare cel puțin foarte probabil.

Liquidarea capitalului inamic din Banca Generală Română. Prin o decizie a guvernului central, apărută în «Monitorul Oficial» dela 27 Noembrie a. c. se vor lichida, cu observarea dispozițiilor din decretul-lege Nr. 3.603 dela 8 Decembrie 1918 modificat prin decretul-lege Nr. 681 dela 14 Februar 1919, toate părțile, acțiunile, creanțele și drepturile de orice fel din capitalul Băncii Generale Române, aparținând supușilor țării inamice la data de 14 August 1916, precum și acelea dobândite de asemenea supuși după această dată.

Potrivit art. 1 Nr. 6 al decretului-lege Nr. 3.603 dela 8 Decembrie 1918, toți cei interesați cari ar pretinde că au drepturi asupra bunurilor de lichidat anterioare datei de 15 August 1918 sun datori să le arate administratorului sechestru în termen de o lună dela data publicării prezentei decizii, iar cei cari ar pretinde că au asemenea drepturi ulterioare datei de 15 August 1916, urmează a le arăta tot administratorului-sechestru în termen de 15 zile dela publicare.

R. M. S. în Ardeal. «Monitorul Oficial» publică următorul decret:

Legea pentru administrarea și exploatarea monopolurilor Statului, se va aplica și în întreg teritoriul administrat de Consiliul Dirigent.

Pentru administrarea și exploatarea produselor monopolizate și care urmează a se mai monopoliza în teritoriul administrat de Consiliul Dirigent, se înființează o direcțiune regională cu sediul în Cluj, a cărei organizare și funcționare va fi sub controlul direcțiunii generale a monopolurilor din București.

Articolele cari în regatul României n'au fost monopolizate, însă au fost monopolizate în fostul regat al Ungariei, vor fi administrate și exploatate în teritoriile sus arătate în conformitatea legilor din fostul regat al Ungariei, prin cari ele au fost monopolizate.

Rubla și Leul. O decizie a directoratului din Basarabia din 17 Martie 1919 a fixat în mod obligatoriu — prevăzând și sancțiuni — atât pentru instituțiile publice cât și pentru particulari cursul rublei la un leu.

Cum cursul rublei pe piața liberă este mult mai scăzut ministerul de finanțe a dispus anularea în parte a acestei decizii, rămânând obligatoriu acest curs, numai pentru casele statului în plata dărilor.

Producțiunea vinului în vechiul regat. Conform evaluării provizorii făcută de Direcțiunea generală a statisticii producțiunea totală a vinului în vechiul regat este în anul curent de 666.161 hectolitri. Au fost cultivate în regiunile de podgorii 45.187 hectare, producțiunea medie pro hectar fiind de 14,7 hectolitri.

Producțiunea de petrol brut a fost în vechiul regat, în primele 8 luni ale anului curent, de 616,177 tone.

Necrolog. Dr. *Coriolan Pop*, directorul executiv em. a băncii «Bihoreana, membru în direcțiunea «Solidarității» etc. a răposat în etate de 55 de ani.

„TIMIȘIANA“

instituit de credit și economii în Timișoara.

CONVOCARE.

În sensul §-lui 10 punct a) din statute convocăm

adunarea generală extraordinară

a institutului de credit și economii, societate pe acții «Timișiana» pe 12. Decembrie 1919, la ora 10 înainte de amiază, în Timișoara, în localul institutului.

I-1

Seria de obiecte:

1. Propunere referitor la extinderea activității institutului pe terenul comercial și industrial.

2. Urcarea capitalului de acții.

Timișoara, la 14 Noembrie 1919.

Direcțiunea.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la aceasta adunare, fie în persoană, fie prin plenipotențiat, au să depună acțiunile la casa institutului central, ori la filialele noastre din Buziaș, Ciacova, Delta, Receaș și Vinga sau la institutele membre la «Solidaritatea», conform §-lui 12 din statute.

„ARDELEANA“,

instituit de credit și economii, soc. pe acțiuni în Orăștie

Orăștie, 20 Noembrie 1919.

P. T.

Considerând prospectele de venite ale institutului nostru, direcțiunea a decis să facă părtași la dividenda anului viitor 1920 pe acționarii, cari vor achita în întregime, până la finea anului curent, acțiunile subscrise din emisiunea nouă a institutului. După acțiunile plătite în rate se garantează pe anul 1920 3% interese, după cele achitate total se va plăti după toată probabilitatea cel puțin 5% dividendă.

Comunicând acestea, invităm acționarii institutului ca, până la finea anului curent, dacă află de bine, să achite în întregime prețul acțiunilor ce le-au semnat din emisiunea ultimă, care de prezent e în curs.

Cu stimă

„Ardeleana“,

instituit de credit și economii, societate pe acțiuni.

I-1

„CETATEA“

bancă economică-comercială, societate anonimă, Cohalm.

PUBLICAȚIUNE.

Domnii acționari ai institutului «Cetatea» din Cohalm sunt somați ca în sensul concluderii Consiliului de administrație, care va urma să fie aprobat de adunarea generală, după fiecare acțiune să plătească suma de 19 cor., pentru întregirea fondului de rezervă la suma de 300,000 coroane. 1-2

Termenul ultim de plată este 20 Decembrie 1919.

Consiliul de administrație.

La „Albina“ institut de credit și de economii în Sibiu află aplicare imediată

Mai mulți funcționari cvalificați și cu praxă :-: în afaceri de bancă și comerciale. :-:

Mai multe puteri de lucru auxiliare.

== Pot fi și femei. ==

Invalizii de războiu vor fi preferiți.

Ofertele provăzute cu copiile atestatorilor și cu indicarea pretensiunilor de salariu sunt a se trimite sau prezenta în persoană la Direcțiunea Centralei în Sibiu. 2-4

„IULIA“

institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Alba-Iulia.

Aviz.

Termenul pentru subscrierea acțiunilor emisiunea a IV s'au prolongit până în 31 Decembrie 1919.

I. Acționarii vechi, cari au optat în termenul prospectului, și mai subscriu acțiuni, plătesc pentru o acțiune 120 cor. plus 6 cor. spese de emisiune în ratele următoare:

30% și taxa de emisiune la subscriere.

30% în 31 Ianuarie 1920.

40% în 1 Martie 1920.

II. Acționarii noi plătesc pentru o acțiune 180 cor. și 20 cor. spese de emisiune în ratele și termenele sub I.

III. Acționarii vechi cari nu au optat în termenul prospectului plătesc pentru o acțiune 150 cor. în ratele și termenele sub I.

Alba-Iulia, în 12 Novembre 1919.

Direcțiunea.

2-2

Banca centrală

pentru industrie și comerț soc. pe acțiuni

prin aceasta aduce la cunoștința P. T. acționari și public, că din **25 Noembrie st. n.**

și-a strămutat sediul

== dela Sibiu la Cluj, == 2-2

unde și-a deschis birourile în casele proprii: str. Deák-Ferencz Nr. 6, lăsând la Sibiu o filială în loc.

Direcțiunea.

„FURNICA“

casă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș.

«Furnica», casă de economii, societate pe acțiuni, Făgăraș, caută un funcționar harnic pentru postul de **Cassar**.

Doritorii de a ocupa acest post sunt rugați de a-și înainta petițiunile dimpreună cu pretensiunile de salariu.

Făgăraș, la 25 Novembre 1919.

2-2

Direcțiunea

„VICTORIA“

institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Arad.

«Victoria» institut de credit și economii în Arad publică concurs pentru ocuparea mai multor posturi de **funcționari și practicanți**.

Cererile ajustate cu copia eventualelor documente și cu indicarea pretensiunilor sunt a se adresa la Direcțiunea institutului. 2-2

„SEBEȘANA“

bancă populară societate pe acțiuni în Sebeșul-săsesc.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de director executiv la institutul nostru publicăm concurs.

Cererile cu documentele de calificare și pretensiunile de salariu sunt a se trimite direcțiunei până la 20 Decembrie 1919. 1-1

Sebeșul-săsesc, la 26 Noembrie 1919.

Direcțiunea.

Regatul România.

Consiliul Dirigent. — Resortul finanțelor.

Secția Datoria publică.

Nr. 253/1919.

Cluj, la 24 Nov. 1919.

AVIZ

pentru publicul, care solicează serviciile noastre

și

ORDIN DE SERVICIU**pentru toți funcționarii secției I (Datoria publică) din Resortul Finanțelor a Consiliului Dirigent.**Noi, Șeful secției **Datoria publică** Resortul finanțelor Consiliului Dirigent.

Având în vedere adevăratul înțeles al Art. 90 din Legea despre constatarea și perceperea impozitelor directe.

Cunoscând incorectitatea și anomalia financiară care rezultă din faptul, că de prezent **singur statul mai este** acela, care face servicii gratuite în dauna tezaurului public, în timp ce la prestațiunile de servicii cerute pe seama publicului nu controlează în dreptățirea financiară a singuraticilor petenți la obținerea de servicii și beneficii de orice natură, iar funcționarilor de stat li-se răpește timpul cel mai prețios pentru reculegerea funcțiunilor de stat în vederea lucrărilor de consolidare și restaurare financiară a Statului, pentru care este de cea mai mare urgență **urmărirea, sequestrarea și pedepsirea** tuturor restanțierilor de dare.

ORDONĂM:

1. Se interzice strict tuturor funcționarilor acestei secții de a face orice servicii pe seama particularilor, fie indivizi singuratici, fie reprezentanți de-ai persoanelor colective, cari nu probează cu livretul (cărțica) de dare, că și-au achitat toate dările până la sfârșitul trimestrului curent.

2. Sunt obligați funcționarii acestei secții, să pretindă dela toți particularii, cu cari vin în contact de serviciu: **să arete cărțica de dare înainte de a începe orice serviciu sau clarificare**, apoi în consecință să-i îndrume la achitarea urgentă a tuturor restanțelor de impozite până incluzive trimestrul curent, arătându-le, că de astăzi înainte:

Statul nu mai poate face servicii gratuite.

3. Toți funcționarii, cari nu vor respecta acest ordin elementar de morală financiară, care se cuprinde și în art. 90 din Legea despre constatarea și perceperea dărilor directe, ci vor continua a face servicii pe seama astorfel de persoane neoficiale din public, cari nu dovedesc cu cărțica de dare achitarea completă a tuturor restanțelor până la sfârșitul trimestrului curent, vor fi trași în cercetare discipli-

nară (dacă sunt definitivi), sau vor fi imediat dimiși din serviciu (dacă sunt provizori).

4. La rezolvarea tuturor actelor în legătură cu servicii și beneficii de acordat publicului, se vor invita toate autoritățile **statului, județelor, comunelor**, precum și toate autoritățile dependente de bugetul Statului, să aibă în vedere aceste măsuri, procedând în conformitate în conștiința datorințelor, ce au de împlinit în interesul Statului.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor

Șeful secției Datoria publică:

2-5

V. Vlaicu.**BANCA CENTRALĂ****pentru industrie și comerț soc. pe acții în Cluj****caută de urgență**

atât pentru Centrală, cât și pentru filiala din Sibiu și cele ce se vor deschide în proximitate timp la Arad, Brașov, Oradea-mare, Timișoara, precum și în alte centre economice:

mai mulți funcționari superiori

versați în tot felul de afaceri bancare și comerciale.

Cassieri versați în afaceri de ghișeu (valute, efecte, arbitraj etc.)**Corespondenți**, abili de limba română, germană și maghiară.**Contabili** de 1-a forță și**Funcționare** cu praxă bancară sau comercială.**Practicanți și practicante,****Dactilografe,****Arhivari,****Funcționari** pentru magazină.**Facturiști,****Comiși** din bransa de coloniale, droguerie, fierărie și manufactură.**Magazineri,****Servitori și băieți cursori,**

pe lângă beneficii lunare începătoare în total dela

Cor. 800 — K 2,500—,

plus tantiema statutară.

Excluziv elemente solide și de caracter ferm, să-și prezinte ofertele înzestrate cu copiile atestărilor și fotografiile, adresate către Direcțiunea Centralei la Cluj, str. Deák-Ferencz Nr. 6 sau a filialei la Sibiu, str. Cîsnădiei Nr. 6, sau să le trimită cu posta recomandat, indicând necondiționat pretenziunea de salariu între limitele cifrelor indicate mai sus.

2-2

Direcțiunea.

„CORVINEANA“

instituit de credit și de economii, societate pe acții în Hunedoara.

PROSPECT.

Acționarii institutului de credit și economii, societate pe acții «CORVINEANA» în adunarea generală extraordinară ținută în Hunedoara la 5 Octombrie n. 1919 a decis unanim urcarea capitalului societar dela Cor. 70,000.— la 500,000.— Cor., eventual la suma câtă se va subscrie prin emisia nouă de acții în valoare nominală de Cor. 100 — autorizând direcțiunea cu executarea acestui concluz. Pe baza acestei hotărâri direcțiunea ofere subscrierea de acții nouă pe lângă următoarele condiții:

1. Acțiunile nouă vor purta Nrii dela 701 până la numărul maximal al acțiilor ce se vor subscrie.
2. Fiecare acționar eventual erezii justificați a acelora au dreptul de a semnă după fieștecare acție avută două acții nouă, plătind de acție prețul de Cor. 120.—
3. Prețul unei acții pentru acționarii noi este Cor. 200.
4. Acționarii vechi pot se subscrie și mai multe acții de câte sunt stipulate în punctul 2 din acest prospect însă numai pe lângă prețul amintit sub punctul 3.
5. Din prețul de emisiune 100 Cor. se va adauga la capital, iar restul după detragerea speselor de emisiune se va adauge la fondul de rezervă al institutului.
6. Acționarii vechi sunt obligați pe lângă perderea dreptului de opțiune a-și insinua și a subscrie numărul acțiilor ce optează până la 31 Octombrie 1919.
7. Pentru acționarii noi termenul de subscriere se fixează pe 30 Noembrie 1919. Subscrierea se poate face zilnic în biroul institutului dela oarele 9—12 și 3—5.
8. Prețul acțiilor se solvește întreg la subscriere după care sumă se compută 4% dobândă.
9. Cu începere dela 1 Ianuarie 1920 acțiile noi vor intra în toate drepturile acțiilor vechi.
10. Direcțiunea este autorizată a selecționă în mod discreționar subscrierile de acții noi. Acest drept însă nu-l poate exercia față de subscrierile (optările) prevăzute în punctu 2 din prospect.
11. In caz de selecționare sumele plătite se vor restitui dinpreună cu interesele de 4% dela ziua plătirii.

Hunedoara, la 5 Octombrie 1919.

„CETATEA“,

banca economică-comercială societate anonimă Rupeni-Cohalm jud. Târnava-mare.

CONCURS.

Consiliul de administrație al institutului «Cetatea», organizând această societate în 4 secțiuni pentru cuprinderea și conducerea sistematică a diverselor operațiuni financiare, comerciale, economice și industriale, precum și a cooperativelor aparținătoare cercului de operațiuni al institutului, a creat următoarele posturi pentru ocuparea cărora se publică concurs cu termenul de 1 Ianuarie 1920.

1. Un post de șef al secției financiare.
2. Un post de șef al secției comerciale.
3. Un post de șef al secției industriale și economice.
4. Un post de șef al secției cooperativelor.
5. Un post de șef contabil
6. Un post de casier central și
7. Un post de practicant.

1—3

Pentru ocuparea posturilor de sub Nr.ii 1—4 se cere dovedirea absolvirii unei facultăți de științe economice-comerciale în gradul de licențiat sau a unei academii cu gradul de diplomat al aceleia.

În lipsa acestora Consiliul de adm. este aplicat a angaja și astfel de persoane, cari având o praxă mai îndelungată în operațiunile respective și dovedind aptitudinile corespunzătoare se obligă ca în decurs de 3 ani dela angajarea sa, pe lângă concediul corespunzător, să caute a-și câștiga cunoștințele și titlul cerut la vre-o facultate din patrie sau străinătate.

Pentru ocuparea posturilor de sub Nr.ii 5—7 se cere absolvirea unei școale comerciale superioare cu gradul de bacalaureat. Șef contabilul să dovedească praxă completă în conducerea și încheierea conturilor și a bilanțului anual.

Toți concurenții să acludă la petițiunile lor încă următoarele documente: *a)* *civviculum vitae*; *b)* certificat de moralitate; *c)* atestat de serviciu; *d)* certificat medical despre capacitatea completă de muncă de birou, și eventual alte documente.

Posturile sunt a se ocupa cel mai târziu în 10 Ianuarie 1920.

După un an de funcțiune eventual și mai curând, angajații vor fi definitivati și îndreptățiți la fondul de pensiuine.

Salarul și retribuțiunile se vor stabili în conțelegere reciprocă, eventual concurentul își va arăta pretensiunea în petiția de concurs. La tot cazul se va asigura fiecăruia atâta salar încât să poată trăi onest conform recerințelor de traiu și poziției ce va ocupa.

Petițiile instruite cu celea necesare indicate mai sus să le înainteze subsemnatului Consiliu de administrație. Prezentarea în persoană este de recomandat.

Rupeni-Cohalm, în 24 Noemvrie 1919.

Consiliul de administrație.